

Podsekretarz Stanu

DLPC-I.053.3.2020

Pan

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na wystąpienie z dnia 27 grudnia 2021 r. (znak IV.511.221.2020.KPa), dotyczące problematyki współwystępowania w obrocie prawnym kilku postanowień sądowych stwierdzających nabycie spadku po tej samej osobie, zawierające prośbę o rozważenie podjęcia stosownej inicjatywy ustawodawczej, uprzejmie wskazuję, co następuje.

W pierwszej kolejności składam podziękowanie za ponowne zwrócenie uwagi na zjawisko „podwójnych” orzeczeń spadkowych, a także podjęte dotychczasowe działania zmierzające do wyeliminowania z obrotu prawnego wadliwie wydanych orzeczeń. Dziękuję także za udział przedstawicieli Rzecznika w spotkaniu, które odbyło się w dniu 25 stycznia 2022 r. w aplikacji Microsoft Teams. Jednocześnie uprzejmie informuję, że po sporządzeniu notatki ze spotkania, zostanie ona przesłana mailowo do wszystkich uczestników spotkania, w tym do reprezentantów Rzecznika Praw Obywatelskich.

Jednocześnie uprzejmie wskazuję, że po uprzednim wystąpieniu Rzecznika do Ministerstwa Sprawiedliwości (z dnia 1 lipca 2020 r.), zwrócono się do prezesów sądów o informację dotyczącą praktyki w zakresie ustalania, czy po spadkodawcy, którego dotyczy wniosek, toczyło się już postępowanie spadkowe. Efektem kwerendy było zmodyfikowanie brzmienia § 148 Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz.U. poz. 138 ze zm.), poprzez wprowadzenie obowiązku ustalania przez kierownika sekretariatu albo wyznaczonego pracownika w oparciu o właściwe urządzenie ewidencyjne lub Rejestr Spadkowy, czy zarejestrowano uprzednio sprawy z zakresu prawa spadkowego po tym samym spadkodawcy i dołączania akt tych spraw do nowego wniosku. Pomiędzy wejściem w życie wskazanego przepisu (30 listopada 2020 r.) a pismem RPO (27

grudnia 2021 r.) upłynął rok. Biorąc pod uwagę długość trwania postępowań oraz to, że do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają sprawy, w których upłynął trzymiesięczny termin wynikający z art. 407 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego¹ wydaje się, że przynajmniej większość spraw, o których mowa w piśmie, rozpoznawana była jeszcze przed wejściem w życie § 148 Zarządzenia.

W kontekście aktualnego wystąpienia, w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego (DLPC) w Ministerstwie Sprawiedliwości podjęte zostały prace analityczno - koncepcyjne w kierunku znalezienia ewentualnych rozwiązań legislacyjnych likwidujących poruszony w wystąpieniu problem. W prace zaangażowano wszystkie komórki organizacyjne Ministerstwa, w których kompetencjach pozostają (w różnym zakresie) kwestie związane z organizacją sądownictwa, a która to współpraca może przyczynić się do wprowadzenia najbardziej efektywnego rozwiązania. Pismem z dnia 5 stycznia 2022 r. zwrócono się także o stanowisko w przedmiocie analizowanej problematyki do Prokuratury Krajowej. Poruszony przez Rzecznika problem wymaga dalszych analiz, w ramach których rozważane jest zasięgnięcie opinii prawnej połączonej z badaniami aktowymi celem dokładnego zidentyfikowania problemu, jego zakresu i charakteru, aby ewentualnie wprowadzone rozwiązania legislacyjne były adekwatne do rzeczywistych potrzeb obrotu prawnego.

Odnosnie włączenia prac związanych ze współwystępowaniem w obrocie prawnym „podwójnych postanowień spadkowych” do prac związanych z projektem ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (wpisanym do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD222), pragnę wskazać, że uzależnione jest to od dynamiki procedowania z w/w projektem (znajdującym się obecnie na etapie uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji) i stanu zaawansowania analiz w przedmiocie Pańskiego wystąpienia.

Z poważaniem –

Katarzyna Frydrych

/podpisano elektronicznie/

---

¹ Dz.U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.